

Η αναγκαιότητα επιστημονικής υποστήριξης του έργου του Μάνατζερ και του Ποιμένα (Αθανάσιος Κολιοφούτης, Δρ. Θεολογίας - Εκπαιδευτικός)

/ [Πεμπτουσία](#)

(Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=177693>)

Η αναγκαιότητα συστηματικής υποστήριξης του έργου τόσο του μάνατζερ, όσο και του ποιμένα, οδήγησε στη δημιουργία διακριτών επιστημονικών αντικειμένων, τα οποία θέτουν υπό το μικροσκόπιο της έρευνάς τους την ενδελεχή μελέτη όλων των σχετικών παραμέτρων που επηρεάζουν το έργο τους. Η αναγκαιότητα μεγιστοποίησης των προσδωκώμενων επιχειρηματικών στόχων οδήγησε στη διαμόρφωση ενός διακριτού επιστημονικού αντικειμένου, αυτού της οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων.

Η ενδελεχής μελέτη όλων των επιμέρους σχετικών παραγόντων που επιδρούν στο επιχειρηματικό γίνεσθαι, η επιστημονική αξιολόγησή τους και ο συσχετισμός τους με τα δεδομένα της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας, κατέστησαν απαραίτητη την επιστημονική ή ορθολογική οργάνωση μιας επιχείρησης. Έτσι, η αναζήτηση ή η εξεύρεση της προσφορότερης οδού για την επιδίωξη ορισμένου σκοπού, με ορισμένα μέσα, χρησιμοποιώντας τη λογική και κατά προέκταση, εφαρμόζοντας την επιστημονική μέθοδο, προβλήθηκε ως ενδεδειγμένη και επιτακτική για την αποτελεσματική υλοποίηση όλων των επιχειρηματικών στόχων. Σαν βασικά στοιχεία αυτής της ορθολογικής οργάνωσης θεωρήθηκαν : α) ο καταμερισμός της εργασίας. β) Η εφαρμογή των προσφορότερων μεθόδων και συστημάτων για την επίτευξη των ταγμένων σκοπών της επιχείρησης. γ) Η χρησιμοποίηση των ενδεικνυόμενων τεχνολογικών μέσων για την οικονομικότερη επίτευξη των ταγμένων σκοπών, σε συνδυασμό με τις βελτιωμένες μεθόδους και τα συστήματα. Και δ) η ρύθμιση των σχέσεων μεταξύ των ανθρώπων που δραστηριοποιούνται στα πλαίσια μιας επιχείρησης για την επίτευξη των κοινών σκοπών της. Γενικά, ο χειρισμός του ανθρώπινου παράγοντα, κατά τρόπο ώστε, απολαμβάνοντας ηθική και υλιστική ικανοποίηση, να συμβάλλει κατά το δυνατόν περισσότερο, στην επίτευξη των επιχειρηματικών σκοπών που έχουν τεθεί^[1].

Από την άλλη πλευρά, η αναγκαιότητα της θεωρητικής κατάρτισης του ποιμένα για το έργο της καθοδήγησης των ψυχών, προκειμένου να επιτευχθεί το μέγιστο δυνατό ποιμαντικό αποτέλεσμα, οδήγησε στην ανάδειξη της Ποιμαντικής επιστήμης ως διακριτής επιστημονικής εξειδίκευσης στο χώρο της Ιεράς επιστήμης. Η ποιμαντική επιστήμη, ως θεωρητικό όργανο της διασύνδεσης Εκκλησίας - κόσμου, έθεσε υπό το μικροσκόπιο της έρευνας της την επιστημονική

αξιολόγηση όλων εκείνων των παραμέτρων, που επηρεάζουν τη σχέση ποιμένα - ποιμαιομένων. Η αναγκαιότητα διαποίμανσης μετ' επιστήμης, συσχετίστηκε με τη ραγδαία ανάπτυξη των επιστημών, που έφερε στο προσκήνιο της επιστημονικής έρευνας νέα στοιχεία για τον τρόπο λειτουργίας του ανθρώπου. Η γνώση και αξιοποίηση όλων αυτών των γνώσεων από τον σύγχρονο ποιμένα, χωρίς να αμφισβητείται διόλου ο μυστηριακός χαρακτήρας της Ποιμαντικής στον χώρο της Ορθόδοξης Θεολογίας και πνευματικότητας, αναγνωρίστηκε πως συμβάλλει αποφασιστικά στην επίτευξη των ποιμαντικών του στόχων. Έτσι, γεννήθηκε η επιστήμη της Ποιμαντικής, η οποία ως παρακλάδι του πρακτικού κλάδου της Θεολογίας, μελετά και ερευνά τις αρχές και μεθόδους του έργου των ποιμένων. Αυτό συνίσταται στην επιτυχή ανταπόκριση τους στο έργο της καθοδηγήσεως των πιστών, που αποτελούν το ποίμνιο τους, στη σωτηρία^[2] και της επισυναγωγής των λογικών προβάτων του Χριστού στην ποίμνη της Εκκλησίας.

Αν μάλιστα επιμείνουμε στη σύγκριση της φύσης των δύο επιστημών, έτσι όπως αυτές διαμορφώθηκαν σταδιακά στο διάβα του χρόνου, θα καταλήξουμε στην ανάδειξη μίας ακόμα αξιομνημόνευτης ταυτότητας: Η επιστήμη της διοίκησης των επιχειρήσεων, όπως ακριβώς και η επιστήμη της Ποιμαντικής, δεν αποτελεί μόνο επιστήμη, αλλά και τέχνη. Αν οι προσωπικές δεξιότητες, η εμπειρική γνώση, η αποτελεσματοκεντρική προσέγγιση, η πρακτική εμπέδωση και η δημιουργικότητα, αποτελούν τις χαρακτηριστικές ιδιότητες του ασκούντος τέχνη, τότε το μάνατζμεντ εμπεριέχει αναμφισβήτητα τη διάσταση της τέχνης, διότι συμπεριλαμβάνει όλα τα παραπάνω στοιχεία^[3]. Ο μάνατζερ ασκεί τέχνη διότι πρώτα, πρώτα, καλείται να αξιοποιήσει τις ποικίλες δεξιότητές του, προκειμένου να επιλύσει πολλά δυσεπίλυτα προβλήματα της επιχείρησης που διευθύνει. Είναι η τέχνη της διαχείρισης ανθρώπων, προκειμένου να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι στόχοι της επιχείρησης. Έπειτα, η εμπειρική διάσταση της τέχνης του μάνατζμεντ προϋποθέτει την πρακτική εφαρμογή των βασικών αρχών του, αφού διαφορετικά η άσκηση του μετατρέπεται σε μια θεωρητική διατύπωση επιστημονικών θεωριών, χωρίς κανένα πρακτικό αντίκρουσμα.

Η τέχνη, σαφώς, προϋποθέτει και συνεπάγεται την πρακτική διάσταση, άνευ της οποίας αυτή συρρικνώνεται και καταργείται^[4]. Και όταν κάποιος ασκεί πρακτικά μια τέχνη, τότε εύλογα στοχεύει και στην επίτευξη συγκεκριμένων στόχων και μάλιστα με τη μεγαλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητα. Ο μάνατζερ πράγματι, εργάζεται ακατάπαυστα για να επιτύχει τα μεγαλύτερα δυνατά αποτελέσματα με το χαμηλότερο δυνατό κόστος. Σαν καλλιτέχνης, θέτει ολοένα και μεγαλύτερους στόχους, τους οποίους συνεχώς προσπαθεί να υπερβεί, προσεγγίζοντας την τελειότητα. Τέλος, αφού η άσκηση του μάνατζμεντ προϋποθέτει τη συνεχή υποκίνηση των άλλων εργαζομένων για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, αυτό

αποδεικνύει πως συνιστά μια δημιουργική διαδικασία, η οποία υπερβαίνει κάθε γραφειοκρατική αντίληψη άσκησης της εξουσίας, με την εφαρμογή μιας στερεότυπης και στείρας διαδικασίας. Όπως ο καλλιτέχνης, έτσι και ο μάνατζερ καλείται συνεχώς να καινοτομεί και να διαφοροποιείται, κάτι που αποδεικνύει τη δημιουργικότητα και πρωτοτυπία του[5].

Κατά τον ίδιο τρόπο, η χρήση του όρου Ποιμαντική υποδηλώνει τόσο την επιστήμη της Ποιμαντικής ως θεωρία, όσο και την τέχνη της διαποιμάνσεως στις πρακτικές εφαρμογές της[6]. Δεν είναι τυχαίο λοιπόν, που ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος χαρακτηρίζει την Ποιμαντικής ως « τέχνη τεχνών και επιστήμη επιστημών[7] ». Η διαποίμανση του ποιμνίου από τον ποιμένα με τη δέουσα μεθοδολογία και όχι κατά τρόπο που μαρτυρά απειρία, προϋποθέτει την απαραίτητη εμπειρία που απαιτείται κατά την άσκηση του ιερατικού υπουργήματος, η οποία σαφώς δύναται να εμπλουτίζεται από την επιστημονική ανάλυση και αξιολόγηση των παραμέτρων του ποιμαντικού έργου[8]. Έτσι, λοιπόν, εξηγείται ο διττός χαρακτήρας της Ποιμαντικής, ως τέχνης και επιστήμης, πράγμα το οποίο αποδείξαμε ότι ισχύει επακριβώς και στην περίπτωση του επιχειρηματικού μάνατζμεντ.

(Συνεχίζεται)

[1] Χολέβας, Γ. 1989. *Οργάνωση και διοίκηση επιχειρήσεων, θεωρία και πράξη management*. Αθήνα :

Σμπίλιας, σσ. 9-10.

[2] Γκίκας, Α. 1997. *Μαθήματα ποιμαντικής*. Θεσσαλονίκη : Δεδούσης, σσ. 19, 30.

[3] Kumar, A., Sharma, R. 2000. *Principles of business management*. New Delhi : Atlantic Publishers and Distributors, σσ. 8 – 9.

[4] Ballard, P. Can theology be practical? In Willows, D. και Swinton, J. (Ed). *Spiritual dimensions of pastoral care*. London and Philadelphia : Jessica Kingsley Publishers : σ.34.

[5] Helfat, E. C., Martin, A. J. A perspective managerial capabilities : A perspective on the relationship between managers, creativity and innovation in organizations. In Shalley, E. C., Hitt, A.M., Zhou, J. (Ed). *The Oxford handbook of creativity, innovation, and entrepreneurship*. New York : Oxford University Press : σ. 422.

[6] Σταυρόπουλος, Α. 1997. *Επιστήμη και τέχνη της ποιμαντικής*. Αθήνα : Αρμός, σ. 23.

[7] Γρηγορίου του Θεολόγου, *Λόγος Β΄, Άπολογητικός τῆς εἰς τόν Πόντον φυγῆς ἔνεκεν*

, 16, PG 35, 425 A.

[\[8\]](#) Σταυρόπουλος, Α. Όπ. παρ. σ. 24.